

Carl Schurz, 1877

L'herència dels Forty-eighters

Els alemanys van ser cofundadors del Partit Republicà,
el mateix que ara es prostra davant Donald Trump.
Una història germano-americana sobre els anhels de llibertat.

Dirk Kurbjuweit
© Der Spiegel

Quan va veure a Abraham Lincoln per primera vegada, Carl Schurz va quedar molt sorprès: “Al cap portava un barret de copa una mica xafat, el seu coll llarg i tendinós sobresortia del coll de la camisa que duia replegat amb una cinta molt fina i negra. La seva figura enorme i prima s’endevinava sota un frac una mica desgastat, amb les mànigues un pèl massa curtes. Els pantalons permetien veure els seus peu enormes”.

Schurz, que va néixer al poble de Lilliar, situat a la vora del Rin, ja “havia vist molts personatges públics a Washington i a l’Oest d’aspecte una mica descuidat, però encara no se n’havia trobat cap amb una aparença tan desastrosa com la de Lincoln”.

Aquell Lincoln del qual parla Schurz avui és considerat el millor president que mai han tingut els Estats Units, perquè va portar la Unió a la victòria en la guerra contra els estats dissidents del Sud. El seu amic i aliat era l’alemany Carl Schurz. Posteriorment, Schurz va escriure en una carta: “molta gent diu que jo he convertit Lincoln en president.” I amb certa pilleria, afegeix: “Clarament, això no és cert, però que tal fet se m’atribueixi sí que demostra que d’alguna manera hi vaig contribuir”.

Lincoln va ser el candidat del Partit Republicà que ara, més de 150 anys més tard, sembla decidit a escollir Donald Trump com a líder. Tan avall han caigut,

els republicans. Un partit que als orígens va ser creat amb les intencions més nobles: contra l’esclavitud i a favor de la llibertat. Ara sembla que s’acabarà agenollant davant un home que no para de fer declaracions racistes i que fa una política que no té ni cap ni peus. Trump significarà la mort d’aquest partit que un dia va ser tan seriós i orgullós.

Alemanya no es pot desentendre d’aquesta catàstrofe, i no sols perquè en un futur podríem acabar tots vivint en un món dominat per Donald Trump. També perquè una part de les millors tradicions alemanyes són presents a les bases del partit republicà.

I no només gràcies a Carl Schurz, també gràcies a Friedrich Hecker, Gustav Struve i Franz Sigel. Per desgràcia, aquest fet gairebé ha caigut en l’oblit i aquests grans homes no han passat a la història.

Els alemanys veneren el coronel Stauffenberg, els germans Scholl o el cercle de Kreisau com a herois de la llibertat. És a dir, la resistència contra Hitler. Però ben abans de tot això ja havia nascut un anhel de llibertat vehement a Alemanya, a l’intent de revolució l’any 1848 en què Schurz, Hecker, Struve i Sigel van participar.

Tots quatre van emigrar als Estats Units i van lluitar de nou per la llibertat, aquest cop no per la seva pròpia llibertat, sinó per la dels esclaus, com a cofundadors o primers activistes del Partit Republicà. Durant la guerra civil, tots quatre van ser oficials de la Unió. Les seves biografies són relats germano-americans sobre les ànsies de llibertat i democràcia.

Friedrich Hecker, nascut l’any 1811, treballava com a jurista i polític al Gran Ducat de Baden quan va esclatar una revolució a França l’any 1848. L’espurna va saltar a l’altra banda del Rin, i Hecker volia aprofitar el moment per instaurar democràcia i llibertat a Alemanya, com tants altres alemanys. Juntament amb Gustav Struve, nascut l’any 1805, també jurista i polític, va entrar al Preparlament de Frankfurt, per sortir-ne al cap de poc, perquè la majoria no és tan radical com ell i Struve.

El 12 d’abril, Hecker volia posar en marxa una revolució a Constança. Hecker i Struve calculaven al principi que fins a 80.000 combatents s’unirien a la seva causa. Però quan Hecker va començar la seva marxa l’endemà a Karlsruhe, només el van seguir 52 homes, segons narra en la seva “Història de tres revoltes ciutadanes a Baden” (“Geschichte der drei Volkserhebungen in Baden”). Als ciutadans els va entrar la por. Struve va escriure: “Ara ens n’adonem, per desgràcia, que molts que al principi cridaven i pretenien fer moltes coses, ara s’han desinflat”.

Alguns centenars de pagesos i ciutadans més es van adherir a la revolució a mesura que avançava, però no n’hi havia prou. El petit escamot de Hecker va caure derrotat en el primer enfrontament contra un grup de soldats prop del municipi de Kandern, a l’actual Baden-Württemberg. Hecker va fugir a l’altra banda del Rin. Struve i l’ex-coronel Franz Sigel, nascut l’any 1824, no van tenir gaire més sort quan van intentar prendre la ciutat →

Friedrich Hecker, Gustav Struve i Franz Sigel van lluitar per la llibertat a Alemanya en la revolució de l'any 1848 junt amb Carl Schurz. Tots quatre van emigrar als Estats Units i van lluitar de nou per la llibertat. El Partit Republicà es va crear amb les intencions més nobles contra l'esclavitud i a favor de la llibertat. Ara sembla que s'acabarà agenollant davant un home que no para de fer declaracions racistes.

→ de Friburg i també es van veure obligats a fugir.

El 21 de setembre de 1848 Struve ho va intentar una vegada més i va arribar a proclamar la república a Lörrach. Però el suport general tornava a ser massa dèbil. Resulta que no eren tan entusiastes de la llibertat, els alemanys. S'haurien estimat més que els prínceps haguessin autoritzat la revolució. Però, ai las, no ho van fer pas. Struve va acabar al calabós, però va aconseguir que l'alliberessin al cap de poc temps.

Durant la primavera de 1849, la revolució alemanya va prendre un nou rumb. A Bonn, Carl Schurz, estudiant nascut l'any 1829, va aconseguir el suport de 120 ciutadans que volien assaltar l'arsenal de Siegburg per reunir armament contra les tropes del règim prussià. "Ho vaig deixar tot, tot tal com estava, vaig donar l'esquena al passat i em vaig enfrontar al meu destí", va escriure a les seves "Memòries" ("Lebenserinnerungen"), que l'editorial Wallstein va publicar la tardor passada en una nova edició preciosa. És una gran frase sobre la força de la llibertat. Schurz estava disposat a arriscar-ho tot per la preada llibertat.

La marxa cap a Siegburg va resultar un desastre. Els rebels es van espantar tant dels primers 34 cavallers que van veure apropar-se a galop que ho van deixar tot córrer ràpidament. Un començament vergonyós i força ridícul, va reconèixer Schurz. Però, tot i el fracàs, no contemplava tornar a la seva antiga vida. Primer se'n va anar cap a Pfalz i després cap a la ciutat de Rastatt, l'últim bastió de la revolució. Les tropes prussianes aviat van començar el setge d'aquesta ciutat sota el lideratge de Guillem I (també anomenat el "Kartätschenprinz", 'el príncep del bot de metralla'), que més tard esdevindria el primer emperador alemany. El 23 de juliol, els revolucionaris es van rendir i Schurz va emprendre la fugida a través d'un clavaqueram cap a Suïssa, on es va exiliar.

Tanmateix, a Schurz no li va passar mai pel cap podrir-se a l'exili. Quan es va assabentar que el seu professor de la uni-

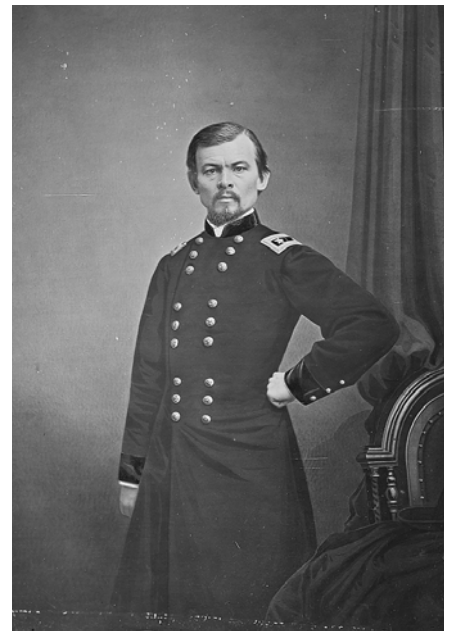
versitat Gottfried Kinkel estava reclús a la penitenciària de Spandau per "pràctiques revolucionàries", se la va tornar a jugar, aquest cop per la llibertat de Kinkel. Va viatjar d'incògnit a Prússia, on estava amenaçat de mort, i va començar a recaptar diners per alliberar Kinkel. Amb aquests diners va subornar el carceller Georg Brune. Kinkel i Schurz van fugir junts per mar, primer cap a Edimburg, després cap a Londres. Schurz va continuar el seu viatge cap als Estats Units. Hecker, Struve i Sigel ja eren allà.

Schurz va visitar Washington ben aviat i es va mirar el panorama del Congrés. Va poder constatar que "per desgràcia, mastegar tabac, amb els seus efectes secundaris, és encara una pràctica molt comuna". També va observar "com s'estiren a les cadires i posen els peus sobre els faristols". Llibertats americanes que a vegades resulten insòlites per als alemanys.

A les seves memòries, Schurz analitza la política i la burocràcia als Estats Units i recorda una mica Tocqueville amb les seves reflexions. L'anàlisi de Tocqueville de l'any 1835 "Sobre la democràcia a Amèrica" ("Über die Demokratie in Amerika") des d'un punt de vista francès ha sigut una obra de referència fins als nostres dies. Schurz trobava que el servei públic dels Estats Units era molt desorganitzat.

L'octubre de 1854, Schurz va visitar l'antic líder de la revolució, Hecker, a la seva casa feta de troncs i d'una aparença molt primitiva, a Belleville, Illinois. Hecker s'havia convertit en un dels anomenats *latin farmers*, immigrants que, tot i tenir un grau alt de formació i fins i tot parlar llatí, s'havien de dedicar a l'agricultura per poder sobreviure.

Hecker, que abans havia tingut fama de molt presumit i havia sigut conegut pel seu barret amb ploma i les seves botes altes, ara ofería "un aspecte lamentable", escriu Schurz. Duia "una camisa de llana grisa, pantalons folgats i desgastats i un parell de plantofes de drap". Tenia una complexió magra i el seu rostre era pàl·lid amb l'expressió cansada. L'estrella de la revolució alemanya, a la qual dedicaven

cançons a la pàtria, definitivament havia conegut dies millors.

Però no es podia quedar així. Als Forty-eighters alemanys (com se'ls coneixia a l'època) els sorgia una nova tasca a cada moment. Es necessitaven les seves ànsies de llibertat de nou.

Els estats del sud permetien l'esclavitud, els del nord no. Però què passava amb els territoris que s'havien començat a explotar més recentment a l'oest d'Amèrica? La llei Kansas-Nebraska dictaminava: aquí també es permetria l'esclavitud. Molts del nord ja en tenien prou. I en aquest moment es van decidir a formar un nou partit, el Republicà. Els Forty-Eighters hi eren presents.

Hecker va escriure a un conegut: "Nosaltres, refugiats germano-americans, no podem estar a favor de l'esclavitud; nosaltres maleïm el nostre passat, la bandera per la qual hem lluitat i els nostres germans han mort, no volem fer honor als assassins dels nostres caiguts sota la llei marcial". Aquesta carta la va treure a la llum Sabine Freitag per a la seva dissertació "Friedrich Hecker. Biografia d'un republicà".

Vora tres milions d'alemanys vivien als Estats Units en aquell temps. Hecker i Schurz tenien la tasca de guanyar-se el seu vot per als republicans. Aleshores van començar a viatjar pels estats de l'oest mitjà i del nord, donant discursos davant de centenars i milers de persones. Hecker, que tenia el sobrenom de "Gran Hecker" ("der krasse Hecker", en alemany) des de la seva època d'estudiant, no estava massa convençut d'entrar en escena conjuntament amb Gustav Körner. Quan eren estudiants sempre hi havia hagut tensió entre ells. Però ara allò que de veritat importava era el partit. Schurz va declarar: "Crec, i es pot dir sense exagerar, que mai en la història d'aquesta república hi ha hagut un moviment polític en el qual la motivació purament moral hagi sigut tan forta". Era part del discurs dels republicans. Costa de creure.

Però el partit, durant la seva formació, no els ho va posar fàcil als alemanys. Té una ala nativista de no catòlics ja nascuts als Estats Units que se sentien amenaçats pels immigrants. Sembla que hi ha coses que mai no canvien. Els alemanys tampoc no es que mostressin una gran voluntat

d'integració: continuen parlant alemany entre ells i llegeixen diaris en alemany, com el *Belleveiller Volksblatt*, l'*Illinois Staatszeitung*, el *New Yorker Abendzeitung* o l'*Anzeiger des Westens* a St. Louis.

Els nativistes del partit republicà, indignats per aquestes pràctiques, es van organitzar en lògies i es van autoanomenar els "Know-Nothings"; aquesta es la resposta que havien de donar si algú els preguntava per les seves activitats i agitacions: "I know nothing", 'no en sé res' jo'. Hi ha una tradició d'hostilitat envers els estrangers que encara es manifesta en el Know-Nothing Trump.

Però els Forty-eighters no es van deixar confondre. "La meua boca és massa grossa per a un morrió", li va escriure Hecker a Schurz. La seva casa de troncs va cremar poc després. Ell creia que havia sigut un incendi provocat. Si per seguidors dels demòcrates que estaven a favor de l'esclavitud, o per *Know-Nothings*, això ja no se sap.

L'any 1860, els Forty-eighters es van posicionar a favor d'Abraham Lincoln en la lluita electoral. Poc després de la seva victòria va començar l'assetjament dels

→ rebels al fort de Sumter a Carolina del Sud, la guerra civil esclata, onze estats del sud contra la Unió, partidaris de l'esclavitud contra partidaris de la llibertat per a tothom.

Els Forty-eighters tenien clar què havien de fer. Friedrich Hecker va abandonar la seva granja a Bellville i es va fer soldat. Franz Sigel, que treballava de professor, va deixar la seva escola a St. Louis i també es va allistar a l'exèrcit. Gustav Struve, que en aquell moment treballava en la redacció d'un volum d'"Història del Món" des d'un punt de vista socialista, va abandonar la ploma i també va començar a preparar-se per al combat. Carl Schurz, que feia de delegat dels EUA a Espanya (designat per Lincoln) tampoc no ho va poder suportar gaire temps més i també va entrar a l'exèrcit. Ara havien passat a ser Yankees, és a dir, combatents per la Unió. Aquests homes tenien clar que els drets humans no tenen valor si no s'apliquen a tots els éssers humans.

Es calcula que uns 200.000 soldats d'origen alemany van lluitar per la Unió. Hecker va liderar primer el regiment 24 d'Illinois i després el regiment 82. Formava part del cos d'infanteria XI de l'exèrcit de Potomac, sota el comandament de Sigel. La tercera divisió del cos estava sota el comandament del general de brigada Carl Schurz, que posteriorment passaria a ser general. Molts dels seus homes eren alemanys.

Durant la marxa els soldats cantaven una cançó en una barreja d'alemany i anglès fascinant, l'anomenat *denglish*. Es titula: "I'm Going to Fight mit Sigel", "Lluitaré per Sigel", en català. Aquí va un tros de text, amb l'ortografia de l'època:

"Dem Deutshen mens, mit Sigel's band,
At fighting have no rival,
Un ven Cheff Davis' mens we meet,
Ve schlauch' em like de tuyvil;
Dere's only von ting vot I fear,
Ven pattling for de Eagle,
I vont get not no lager bier,
Ven I goes to fight mit Sigel."

Traducció aproximada:

"Els homes alemanys, amb la banda de Sigel, / No tenen rival al camp de batalla, / I quan ens trobem amb els homes d'en Davis, / Els hi pegarem fort, / Hi ha només una cosa que temo, / Quan lluito per l'àguila / No em donaran cervesa lager, / Quan vagi a lluitas amb Sigel."

Jefferson Davis és el president rival dels estats del sud, l'Eagle, 'l'àguila', el símbol de la Unió. La resta s'ha de deduir. Una cosa és clara, no hi ha res que faci més por als alemanys que no hi hagi cervesa. Però el que més sorprèn és que aquests homes no encaixaven en el perfil de la cançó d'herois que se solia dedicar als soldats alemanys. Després de la derrota de Chancellorsville el maig de 1863 es va estendre la sospita que l'XI cos d'infanteria havia actuat de manera massa conservadora al camp de batalla. Si això és veritat o si es tracta d'un rumor que van llançar els generals nativistes... difícil de saber.

El cas és que Schurz i Sigel van patir de valent a causa d'aquesta imputació. Hecker estava justificat perquè el van ferir a la cama durant la batalla de Chancellorsville. Schurz relata així la situació: el meu gran amic de la revolució, havia agafat la bandera del seu regiment, per llançar una ofensiva amb baionetes, però ell també va ser ferit per una bala enemiga i el van haver de retirar del front". Però tot això sona una mica a falòrnia; durant la revolució, Hecker i Schurz no es coneixien.

A la batalla de Gettysburg, tots dos tornaven a ser al front. L'exèrcit de la Unió va guanyar aquesta batalla i la de Chattanooga, i agafa Atlanta i la ciutat de Richmond. A principis d'abril de l'any 1865, el Sud és definitivament derrotat. El 14 d'abril, l'actor John Wilkes Booth va disparar al president Abraham Lincoln en un teatre de Washington D. C. Però els Estats Units ja tornen a estar units.

Per als Forty-eighters la lluita no s'acaba aquí. La llibertat continua amenaçada, però ara es tracta de la llibertat per beure cervesa. Els abstinentes, puritans americans que volen prohibir el goig de l'alcohol, comencen a donar la llauna als alemanys. Com calia esperar, els alemanys van ser dels primers a fundar cerveseries als EUA. Aquesta lluita va començar amb bones perspectives per als alemanys.

Però en aquest, com en altres fronts, a mesura que els republicans s'anaven tornant més conservadors, Hecker i Schurz van fundar una plataforma liberal dins del partit. Avui dia, una tal gesta seria un gest lloable.

Després de la guerra Hecker va tornar a la seva granja i es va dedicar a fer d'orador pel camp en el seu temps lliure. En el seu discurs "Feminitat i drets de les dones" ("Weiblichkeit und Weiberrechte-

BETTMANN / CORBIS

lei") polemitzava contra els drets polítics de les dones. El món de la política era aleshores un món exclusivament d'homes. Amb excepcions. La dona de Struve va participar activament amb el seu marit en la revolució de Baden i ell sempre es va declarar a favor del dret a votar femení.

Entre l'any 1867 i 1868 Schurz va viatjar a Alemanya i va entrevistar-se dues vegades amb el primer ministre prussià Bismarck; en aquesta ocasió no tenia cap objecció a fer sobre l'aspecte del líder de Prússia. Bismarck encara feia bromes sobre com Kinkel va escapar-se de la penitenciària prussià.

El demòcrata i el monàrquic van parlar sobre política, primerament amb una ampolla de vi sobre la taula, després amb un got d'Apollinaris. Van comparar els Estats Units amb Prússia, i Bismarck, escriu Schurz, es preguntava "com una

GUERRA DE LA UNIÓ. Es calcula que uns dos-cents mil soldats d'origen alemany van lluitar per la Unió.

societat humana pot arribar a ser feliç i mitjanament ordenada en un país on el poder del govern és tan limitat i no hi domina el respecte profund per les autoritats competents". Schurz va contraatacar amb una lliçó sobre llibertat, defensant "que el poble americà no s'hauria convertit en un poble tan ple de confiança, energia i progrés si al costat de cada xipoll hi hagués hagut un consell secret o un guàrdia per evitar que la gent hi fiqués els peus". Aquest comentari va provocar el riure afectuós de Bismarck.

Aleshores, Schurz va rematar la seva intervenció amb una oració que no podria haver sigut més encertada: "que en una democràcia 'menys governada', algunes coses en particular poden anar malament, però que en general tot pot anar bé, mentre que en una monarquia amb un govern molt fort i omnipresent,

les coses en particular poden anar molt bé, però en general tot pot anar malament". Aquestes encara són paraules vàlides per al nostre temps, per a tots aquells que es queixen dels embolics quotidians i la ineficiència aparent de les seves democràcies. Les aportacions de Schurz no van deixar Bismarck indiferent, i fins i tot el van sorprendre.

Schurz va començar una carrera professional a la política. De l'any 1869 a l'any 1875 va ser senador per Missouri a Washington. De 1877 a 1881 va ser ministre de l'Interior dels EUA, va reformar els serveis públics, es va ocupar de la qüestió dels nadius americans i va promoure, com a bon alemany, la protecció dels boscos. Aviat el van caricaturar com el "guardabosc". La seva dona, Margarita, va ser la fundadora de la primera escola bressol dels EUA i iva iniciar

d'aquesta manera tot un moviment. És gràcies a ella que els americans encara utilitzen la paraula alemanya *Kindergarten* avui dia.

Sigel va treballar de funcionari a Nova York. Struve va tornar a Alemanya després de l'amnistia i va arribar a ser un dels precursors del vegetarisme. L'any 1869 va publicar el seu llibre "Dieta vegetariana. Les bases d'una nova ideologia". És clar, els alemanys van elaborar una ideologia de tot.

Quan Schurz va morir l'any 1906 a Nova York, el seu amic Mark Twain li va dedicar una necrològica a la revista de política *Harper's Weekly*, on es refereix a ell com "el Pràctic". Els Estats Units han commemorat Schurz amb la seva major distinció: un paper en una pel·lícula de Hollywood. El gran Edward G. Robinson l'encarna en *Cheyenne*, un *western* de John Ford. També li han dedicat una estàtua de bronze a Nova York. Hecker en té una a Cincinnati i St. Louis, i Sigel una a St. Louis i a Nova York també.

Malgrat les seves debilitats, errors i extravagàncies, aquests quatre personatges encara representen els valors més nobles que es poden trobar a la història política d'Alemanya: la defensa de la llibertat, dels valors de la ciutadania, de les conviccions democràtiques, del sentit de la justícia i l'habilitat de lluitar per una causa justa. No es mereixen haver acabat en l'oblit dels alemanys.

Per què han deixat de ser importants? Potser perquè la seva revolució no va tenir èxit. Potser, perquè qualsevol cosa incapaç d'evitar la fractura en la història de l'any 1933 ja no compta. Potser, al cap i a la fi, la llibertat mai no ha tingut tant de pes en la societat alemanya com la té en la societat americana.

L'antic palau de l'emperador Guillem I, el Berliner Stadtschloss, està ara mateix en procés de renovació. No té res de dolent, això. Però a la plaça del palau s'hauria d'erigir un monument per a Hecker, Schurz, Struve i Sigel. ●

Traducció d'Helena Martínez Martínez